

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 248/2021 van 17 december 2021

Betreft: Advies m.b.t. een voorstel van resolutie over een driejarig moratorium op het gebruik van gezichtsherkenningsoftware en -algoritmen in vaste of mobiele beveiligingscamera's in openbare en privéplaatsen (CO-A-2021-254)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit"), aanwezig mevrouw Marie-Hélène Descamps, mevrouw Alexandra Jaspar en heren Yves-Alexandre de Montjoye, Bart Preneel en Frank Robben;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de Commissie voor Binnenlandse Zaken van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, ontvangen op 25/11/2021;

Gelet op het verslag van Alexandra Jaspar;

Brengt op 17 december 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. De Commissie voor Binnenlandse Zaken van de Kamer van Volksvertegenwoordigers wint het advies van de Autoriteit in m.b.t. een voorstel van resolutie over een driejarig moratorium op het gebruik van gezichtsherkenningsoftware en -algoritmen in vaste of mobiele beveiligingscamera's in openbare en privéplaatsen.

2. Concreet wordt de Regering verzocht:

- 1) *een moratorium van drie jaar in te stellen op het gebruik van software en van algoritmen voor gezichtsherkenning in vaste of mobiele veiligheidscamera's, in openbare en privéplaatsen;*
- 2) *ervoor zorgen dat in de Kamer van volksvertegenwoordigers een debat over dit gevoelige onderwerp wordt gehouden, opdat van deze intrusieve technologie alleen gebruik kan worden gemaakt als ze gepaard gaat met strikte garanties inzake de inachtneming van de rechten van de mens.*

3. De Autoriteit vestigt er de aandacht op dat haar adviesbevoegdheid specifiek ontwerpen van regelgeving viseert. Resoluties behoren daar niet toe. Gelet op het belang van de voorwerp van de resolutie, is de Autoriteit bereid om ten uitzonderlijke titel enkele beschouwingen mee te geven.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

4. In de overwegingen van de resolutie worden niet alleen een reeks problemen m.b.t. het gebruik van software en van algoritmen voor gezichtsherkenning geïdentificeerd maar ook een aantal fundamentele vragen gesteld m.b.t. tot de impact van het gebruik van dergelijke technologie zowel op de totaliteit van de samenleving als op het leven van de individuele burger. De Autoriteit deelt een aantal van deze bekommernissen.

5. In haar aanbeveling nr. 01/2021 van 1 december 2021 *betreffende de verwerking van biometrische gegevens*¹, heeft de Autoriteit getracht om enige duiding te geven m.b.t. de verwerking van biometrische gegevens in het algemeen.

6. Gelet op de impact die gezichtsherkenning heeft op het vlak van gegevensverwerking enerzijds en het persoonlijk leven anderzijds is het belangrijk dat voorafgaandelijk grondige technische en juridische analyses worden verricht.

---

¹ Raadpleegbaar via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.01-2021-van-1-december-2021.pdf>.

7. In afwachting hiervan is het in acht nemen van een moratorium, een initiatief dat de Autoriteit niet ongenegen is. Zij vestigt er echter de aandacht op dat gelet op het feit dat de systemen voor gezichtsherkenning bestaan, de druk om ze effectief te gebruiken ongetwijfeld zal toenemen. Het is dus de hoogste tijd om alle aspecten van de problematiek te onderzoeken en indien nodig te regelen, waarbij ook de vraag moet worden gesteld of dergelijke regeling zich in de eerste plaats op Belgisch niveau moet worden uitgewerkt dan wel op internationaal niveau.

8. Voor zover als nodig brengt de Autoriteit de belangrijkste principes die bij de eventuele redactie van regelgeving m.b.t. gezichtsherkenning in acht moeten worden genomen in herinnering.

A. Noodzakelijkheidstoets

9. Elke verwerking van persoonsgegevens die door regelgeving wordt ingevoerd, houdt in principe een beperking in van het recht op bescherming van persoonsgegevens. Bij de voorbereiding van een ontwerp van normatieve tekst dat verwerkingen van persoonsgegevens omkadert, dient bijgevolg eerst te worden geanalyseerd of de geviseerde maatregel wel noodzakelijk is om het legitiem doel te bereiken dat ermee beoogd wordt. Deze noodzakelijkheidstoets impliceert dat de steller van een ontwerp van normatieve tekst een voorafgaande analyse uitvoert van enerzijds de feiten die de invoering van de maatregel rechtvaardigen en anderzijds de efficiëntiegraad van de maatregel in het licht van het doeleinde dat ermee beoogd wordt. Bij deze analyse dient de steller ook na te gaan of zijn doel eventueel via een maatregel kan bereikt worden die vanuit gegevensbeschermings oogpunt minder intrusief is.

B. Rechtsgrondslag en voorzienbaarheid van de norm

10. Elke verwerking van persoonsgegevens dient een rechtsgrond te hebben in artikel 6.1 AVG. Gegevensverwerkingen die via een normatieve maatregel worden ingevoerd zijn vrijwel steeds gebaseerd op artikel 6.1. punt c) of e) AVG . Krachtens artikel 22 GW, artikel 8 EVRM en artikel 6.3 AVG, dienen dergelijke verwerkingen omkaderd te worden door duidelijke en nauwkeurige regelgeving, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn. De regelgeving dient dus op een voldoende precieze manier te bepalen onder welke voorwaarden en in welke omstandigheden de verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt. In principe dienen de volgende elementen er daarom in te worden opgenomen:

- a) de verwerkingsverantwoordelijke,
- b) het (de) doeleinde(n) van de verwerking,
- c) het soort gegevens die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van dit (deze) doeleinde(n),
- d) de bewaartermijn van de gegevens,

- e) de categorieën betrokkenen van wie de gegevens zullen worden verwerkt,
- f) de ontvangers of categorieën ontvangers aan wie de gegevens worden meegedeeld,
- g) de omstandigheden waarin ze zullen worden meegedeeld.

C. Verwerking van gevoelige gegevens

11. De Autoriteit wijst er op dat de verwerking van sommige bijzondere categorieën van persoonsgegevens zoals opgesomd in de artikelen 9 & 10 AVG in principe verboden is.

12. Het betreft ten eerste de categorieën opgesomd in artikel 9.1 AVG: de persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, gegevens over gezondheid en gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid. Artikel 9.2 AVG beschrijft de situaties waarin uitzonderingen gelden op dit verwerkingsverbod. Indien dergelijke categorieën van gegevens ingevolge een ontwerp van normatieve tekst verwerkt zullen worden, is het aldus noodzakelijk om na te gaan of deze verwerking een basis vindt in één van de uitzonderingsgronden in artikel 9.2 AVG.

13. Bij de voorbereiding van een ontwerp van normatieve tekst zal vaak de uitzondering onder punt g) van artikel 9.2 AVG relevant zijn: "*de verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene*". Indien de steller van een ontwerp van normatieve tekst een verwerking (ten dele) op dit artikel 9.2.g) AVG wil baseren, dient hij aldus het zwaarwegend algemeen belang aan te tonen dat de verwerking van deze gegevens noodzaakt. Bovendien moet het ontwerp van normatieve tekst specifieke maatregelen treffen om te waken over de bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkenen.

14. De Autoriteit wijst er verder op dat artikel 9 WVG bijkomende voorwaarden oplegt voor de verwerking van deze gegevenscategorieën.

15. Een tweede categorie van gegevens waarvoor een verwerkingsverbod geldt zijn gegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten (artikel 10 AVG). Dit soort gegevens mag alleen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of een andere persoon indien de verwerking door een wet (nationaal of Europees) is toegestaan. Omvattende registers van strafrechtelijke veroordelingen mogen alleen worden bijgehouden onder toezicht van de overheid.

Tot slot bepaalt artikel 10 WVG door welke personen/instellingen dit type van gegevens kan verwerkt worden en onder welke voorwaarden dit dient te gebeuren.

16. Indien persoonsgegevens worden doorgegeven aan derde landen of een internationale organisatie moet erover gewaakt worden dat dit gebeurt hetzij overeenkomstig de instrumenten vermeld in de artikelen 45 - 48 AVG dan wel dat een van de specifieke situaties vermeld in artikel 49 AVG van toepassing is.

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur